

1. ΕΝΑ ΕΤΟΣ ΚΛΕΙΔΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΨΗΦΙΑΚΟ ΒΗΜΑΤΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ_ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 30/12/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 30/12/2022

Σελίδα: 15

Innews AE - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΤΑ ΝΕΑ 15
30 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022
- 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2023 -

ΤΟΥ ΔΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛ ΚΡΙΤΙΚΟΥ

Προβλέψεις
για το

2023

Νέες τεχνολογίες

Ερευνητής του **ΕΛΙΑΜΕΠ**, επίκουρος καθηγητής σε θέματα Τεχνητής Νοημοσύνης και Ψηφιακής Μετάβασης στη Σχολή Διακυβέρνησης του Ελεύθερου Πανεπιστημίου των Βρυξελλών

Ένα έτος-κλειδί για τον ψηφιακό βηματισμό της Ενωσης

ποιημένων εκθέσεων που θα εντοπίζουν τα δυνατά σημεία και τα τρωτά σημεία της Ενωσης σε σύγκριση με τους παγκόσμιους ανταγωνιστές της και θα αξιολογεί τις δυνατότητες αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών. Η ΕΕ αναμένεται να συνεχίσει επίσης το έργο της για την περαιτέρω θωράκιση της ευρωπαϊκής κυβερνοασφάλειας το 2023. Η πρόταση νόμου για την ανθεκτικότητα στον κυβερνοχώρο (το περίφημο Cyber Resilience Act) σκοπεύει να βελτιώσει την ασφάλεια των καταναλωτικών προϊόντων με ψηφιακά στοιχεία αλλά και να διασφαλίσει ένα συνεκτικό πλαίσιο κυβερνοασφάλειας. Το προτεινόμενο νομοθετικό πλαίσιο το οποίο θα επιτρέψει στους καταναλωτές να αλλάζουν με ασφάλεια διαφορετικούς παρόχους υπηρεσιών επεξεργασίας δεδομένων cloud αναμένεται να ενισχύσει την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Σε ένα ιδεατό σενάριο, δύο νομοσχέδια με έντονα κοινωνικό χαρακτήρα θα μπορούσαν να μετατραπούν σε ευρωπαϊκούς νόμους μέχρι το τέλος του επόμενου έτους. Το πρώτο αφορά την πρόταση Οδηγίας για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας όσων απασχολούνται στις ψηφιακές πλατφόρμες, που αποσκοπεί στην προστασία των δικαιωμάτων τους, στην αποσαφήνιση του καθεστώτος απασχολήσεώς τους και στον έλεγχο των σχετικών αλγοριθμικών συστημάτων, καθώς τα δικαιώματά τους δεν κατοχυρώνονται στην εργατική νομοθεσία της ΕΕ. Η αναθεώρηση της Οδηγίας για την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, η οποία στοχεύει στην εντατικοποίηση της πρόληψης και της δίωξης τέτοιων αδικημάτων, καθώς και την υποστήριξη και προστασία παιδιών-θυμάτων, αποτελεί ένα ακόμα νομοθετικό στόιχημα που θα προσπαθήσει να κερδίσει τόσο η ουσιαστικά όσο και η ισογική προεδρία του Συμβουλίου Υπουργών. Σε επίπεδο νέων νομοθετικών προτάσεων τεχνολογικού χαρακτήρα, το 2023 προμηνύεται μάλλον πενιχρό καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προγραμματίζει να προτείνει μόνο μη-νομικά δεσμευτικές εργαλείοι τόσο για την ανάπτυξη ανοικτών ανθρωποκεντρικών εικονικών κόσμων, όπως το metaverse, όσο και για την καταπολέμηση της παράνομης ροής ζωντανών αθλητικών γεγονότων.

Οι προβλέψεις συγκλίνουν στο ότι το επόμενο έτος θα σημειωθούν σημαντικές επενδύσεις στον τομέα των τεχνολογιών κυβερνοασφάλειας, καθώς και σε εκείνες τις τεχνολογικές λειτουργίες που ενισχύουν την ιδιωτικότητα συγκεκριμένων τεχνολογικών εφαρμογών

Η χρονιά που φεύγει σηματοδότησε τη θέσπιση νέων κανόνων στην ΕΕ για τις ψηφιακές υπηρεσίες και αγορές. Υιοθετήθηκαν δύο πολύ σημαντικά νομοθετήματα για την εύρυθμη λειτουργία των μεγάλων διαδικτυακών πλατφορμών καθώς και των μηχανών αναζητήσεων – η Πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες (DSA) και η Πράξη για τις ψηφιακές αγορές (DMA) – καθιστώντας την ΕΕ την πρώτη δικαιοδοσία στον κόσμο που έχει θεσπίσει ένα ολοκληρωμένο πρότυπο για τη ρύθμιση του τρόπου λειτουργίας και παροχής υπηρεσιών από τις εταιρείες τεχνολογίας. Παράλληλα, πρόβλεψη υιοθετήθηκε η Οδηγία για ενισχυμένη κυβερνοασφάλεια (NIS2) η οποία και υποχρεώνει τους παρόχους ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τους φορείς εκμετάλλευσης μέσων κοινωνικής δικτύωσης να λάβουν εναρμόσιμα μέτρα κυβερνοασφάλειας σε θέματα όπως ο χειρισμός περιστατικών, η ασφάλεια της εφοδιαστικής αλυσίδας, η κρυπτογράφηση, ο έλεγχος πρόσβασης και η χρήση ελέγχου ταυτότητας πολλαπλών παραγόντων.

θέματα ευθύνης στο πλαίσιο της τεχνητής νοημοσύνης, την κυβερνοανθεκτικότητα, τη διαθεσιμότητα/τροφοδότηση ημιαγωγών, τους κανόνες για τον έλεγχο της κυκλοφορίας των δεδομένων, την καταπολέμηση της online σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, αλλά και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας όσων εργάζονται στις ψηφιακές πλατφόρμες.

Πιο συγκεκριμένα, η πολυσυζητημένη νομοθετική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη ρύθμιση και τον έλεγχο συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης (AI Act) θα συνεχίσει να αποτελεί αντικείμενο έντονων πολιτικών ζυμώσεων και την επόμενη χρονιά. Η τελική μορφή των κανόνων αυτών θα είναι εκείνη που θα καθορίσει εάν θα λάβει σάρκα και οστά το όραμα της Ευρωπαϊκής Ενωσης για μια ανθρωποκεντρική διαμόρφωση της πιο επιδραστικής τεχνολογίας των καιρών μας. Μέχρι το τέλος του επόμενου χρόνου, θα μπορούσε, βάσει ενός αισιόδοξου σεναρίου, να υιοθετηθεί η πρόταση της Επιτροπής για τη διαμόρφωση ενός ακόμα νομοθετικού πλαισίου κανόνων για τα δεδομένα (Data Act) που θα επιτρέψει τόσο στους χρήστες συνδεδεμένων συσκευών να ελέγχουν τα δεδομένα που δημιουργούνται από αυτούς, όσο και τους φορείς του δημόσιου τομέα να έχουν πρόσβαση σε δεδομένα που κατέχει ο ιδιωτικός τομέας ιδιαίτερα σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

Το European Chips Act, μια νομοθετική πρωτοβουλία που στοχεύει στο να διασφαλίσει τον επαρκή και διαφοροποιημένο εφοδιασμό της Ευρώπης με την πλέον κρίσιμη πρώτη ύλη κάθε ψηφιακής υποδομής, αναμένεται να γίνει νόμος της Ευρωπαϊκής Ενωσης εντός του 2023 ιδιαίτερα εάν προκύψει συμφωνία για τον τρόπο χρηματοδότησης μιας τέτοιας σημαντικής πρωτοβουλίας. Η πρόταση αποβλέπει στον διπλασιασμό της ευρωπαϊκής παραγωγής ημιαγωγών έτσι ώστε να καλύψει το 20% της παγκόσμιας αγοράς έως το 2030. Παράλληλα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναμένεται να ιδρύσει ένα Παρατηρητήριο Κρίσιμων Τεχνολογιών το οποίο θα είναι επιφορτισμένο με την έκδοση επικαιρο-

Η ενδεχόμενη υιοθέτηση των προαναφερθέντων νομοθετικών πρωτοβουλιών μέχρι το τέλος της επόμενης χρονιάς θα βρει την Ένωση νομοθετικά θωρακισμένη για να αντιμετωπίσει μια σειρά από τεχνολογικές προκλήσεις με τρόπο που θα διασφαλίζει τόσο την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών στον ψηφιακό περιβάλλον όσο και την ανάγκη ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής τεχνολογικής αγοράς. Η ταχύτητα διαπραγμάτευσης αυτών των νομοθετικών ζητημάτων, η συμβιβαστική διάθεση που θα επιδειχθεί για τη δημιουργική σύνθεση των διαφορετικών θέσεων, αλλά και η τολμή με την οποία η Ένωση θα προσεγγίσει ρυθμιστικά την ανάπτυξη και τη χρήση αναδυόμενων τεχνολογιών αποτελούν τα μεγάλα πολιτικά διακυβεύματα για την επόμενη χρονιά. Ταυτόχρονα, τα υπό συζήτηση νομοσχέδια παρέχουν και μια μοναδική ευκαιρία να θεθούν στέρεες βάσεις για μια κοινωνικά υπεύθινη χρήση των ψηφιακών συστημάτων στον ευρωπαϊκό χώρο και ταυτόχρονα να διαμορφωθούν κανονιστικά πρότυπα διεθνούς εμβέλειας.

Τεχνολογικά μιλώντας, οι προβλέψεις συγκλίνουν στο ότι το επόμενο έτος θα σημειωθούν σημαντικές επενδύσεις στον τομέα των τεχνολογιών κυβερνοασφάλειας καθώς και σε εκείνες τις τεχνολογικές λειτουργίες που ενισχύουν την ιδιωτικότητα συγκεκριμένων τεχνολογικών εφαρμογών (privacy-by-design). Ιδιαίτερη ανάπτυξη αναμένεται επίσης να παρουσιάσουν οι τεχνολογίες της πολυδιάστατης οικονομικής πραγματικότητας (metaverse), του Διαδικτύου των Πραγμάτων (Internet of Things) και τα συστήματα προσαρμοστικής τεχνητής νοημοσύνης (AI adaptive) που στοχεύουν στη συνεχή ανάπτυξη μοντέλων τα οποία προσαρμόζονται άμεσα στις αλλαγές των πραγματικών συνθηκών χρησιμοποίησης «ξυπνούς» μηχανισμούς ανατροφοδότησης.

Σε θεσμικό και ρυθμιστικό επίπεδο, το 2023 αναμένεται να υιοθετηθεί ιδιαίτερα κομβικό για μια σειρά από νομοθετικές πρωτοβουλίες όπως αυτές που αφορούν κυρίως τον ρυθμιστικό έλεγχο και τα